

Tisková zpráva: Opravárna.cz

V Česku startuje ojedinělý komunitní web na podporu oprav rozbitých výrobků

Nový web www.opravarna.cz sdružuje šikovné lidi, kteří umí cokoliv opravit, ať už jde o zašití kalhot, renovaci nábytku, nebo třeba výměnu rozbitého displeje u mobilního telefonu. Dává šanci přivýdělků komukoliv, včetně hendikepovaných a zároveň chrání životní prostředí před hromadami zbytečného odpadu.

„Naším cílem je vytvořit funkční komunitu lidí, kteří umí něco opravit. Vadilo nám totiž, že většina výrobků od mobilních telefonů až po lednice či boty je často vyráběna tak, že se krátce po uplynutí záruční doby rozbijí. Současná ekonomika nás nutí koupit nový výrobek, přestože je možné ho i opravit. Zboží končí zbytečně v odpadu a přitom Česko i naše blízké okolí je plné šikovných lidí, kteří by těmto výrobkům dokázali prodloužit život a jen nemají příležitost,“ shrnuje ústřední myšlenku projektu jeho mluvčí Lucie Hejzlarová, která dříve pracovala jako sociální pracovníce.

Do projektu se nyní může přes připravený formulář na stránkách www.opravarna.cz během minuty zdarma zaregistrovat kdokoli od žen na mateřské dovolené, přes studenty technických oborů po nezaměstnané, hendikepované či šikovné seniory nebo i lidi, kteří jsou ochotni se něco nového naučit. Internet (např. www.youtube.com) je totiž plný návodů na opravy čehokoli, je to mnohem jednodušší než se nám výrobci, kteří instruktážní schémata ke svým výrobkům úmyslně tají, snaží namluvit. Formulář na www.opravarna.cz po zájemcích bude požadovat pouze základní údaje a hlavně zaškrtnutí příslušných kolonek jeho schopností. Šanci mají i profesionální opraváři, kteří například kvůli klesajícímu zájmu o opravářství mají problém s obživou.

„Až vytvoříme dostatečnou síť šikovných lidí, tak spustíme plnou verzi stránek, kde bude kdokoli moci zadáním zakázky na základě vybraných parametrů najít nejbližšího člověka ve svém okolí, který dokáže opravit to, co se mu zrovna rozbilo. Přitom za výrazně nižší cenu, než by si řekli třeba výrobci. Na podmínkách, místě a ceně za opravu se oba domluví spolu sami,“ říká autor celé myšlenky Jan Charvát. Zpočátku bude jak registrace, tak sjednání zakázky, zcela zdarma. Do budoucna je byznys model projektu založen na tom, že registrovaní zájemci o přivýdělek dostanou skrze internet od zákazníka nabídku zakázky a pokud ji přijmou a uskuteční, odvedou webu [opravarna.cz](http://www.opravarna.cz) drobný příspěvek v řádu maximálně několika desítek korun. „Zákazníci potom mohou jejich služby ohodnotit, čímž si v rámci komunity získají prestiž a více potenciálních zákazníků, jako je tomu například na webu aukro.cz. Do budoucna projekt nabízí možnosti přímého zaměstnávání lidí se sníženou pracovní schopností,“ uvedl k tomu Pavel Latoň zodpovědný za marketing projektu.

Nápad je inspirován několika podobnými projekty v zahraničí (např. iFixit.com), kde fungují i celé komunity opravářů, kteří mezi sebou sdílí jak návody na opravy, tak si s opravami vypomáhají, třeba v rámci různých opravářských setkání. Kromě možnosti přivýdělku sociálně znevýhodněných obyvatel si projekt klade za cíl také zlepšit životní prostředí a přístup lidí k němu.

Za projektem stojí čtveřice mladých lidí z oborů marketingu a PR, novinářiny, sociálních služeb a IT. Jde o jejich první vlastní startup. Autoři projektu se budou po celou dobu striktně řídit pravidly sociálně zodpovědného podnikání, tedy především se budou snažit poskytnout výdělek sociálně znevýhodněným občanům a nadpoloviční část případného zisku vždy investují zpět do rozvoje podnikání.

Souvislosti:

Evropská komise na začátku července 2014 přišla s programem tzv. cirkulární ekonomiky (Towards a circular economy: A zero waste programme for Europe: <http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/circular-economy-communication.pdf>), což je vlastně strategie účinného využívání zdrojů a odpadu. Základem je nejen recyklace, ale ještě větší přednost má mít dle platné směrnice a hierarchie nakládání s odpadem znovupoužití výrobků, aby se vůbec nedostaly na skládku a dále cirkulovaly mezi lidmi. K tomuto programu se brzy bude vyjadřovat i Ministerstvo životního prostředí, které k tomu vydalo ve stejný den tiskovou zprávu:

http://www.mzp.cz/cz/news_140702_EK_odpady. Navržené nové cíle v oblasti odpadů a obalů, o kterých se bude diskutovat na úrovni členských států v následujících měsících, povedou k podstatným změnám především v rámcové směrnici o odpadech, směrnici o skládkách odpadů a směrnici o obalech a obalových odpadech.

K tzv. cirkulární ekonomice EK již spustila i interaktivní webové stránky <http://www.generationawake.eu/cs/>, kde lze najít praktické rady jak šetřit životní prostředí i peníze. K opravě starých výrobků EK na stránkách doporučuje: „Opravit rozbitou či poškozenou věc může být snazší, než si možná myslíte. Internetová fóra a návody obsahují obrovské množství informací a videí s postupy, jak opravovat různé věci. Vaši přátelé a členové rodiny vám třeba také pomohou. Nebo si vyhledejte opravy ve svém okolí: je jich spousta; jen je nenajdete v nejdražších lokalitách na hlavních bulvárech či v nákupních centrech. V okolí se možná také nacházejí sociální iniciativy zajišťující potřebná pracovní místa a výcvik. O co lepší je podpořit místní firmu a pomoci životnímu prostředí než vyhodit skoro novou věc?“

EK se k zásadám cirkulární ekonomiky zavázala již v roce 2011. Konkrétně k tomu ve svém stanovisku píše: „(EK) přezkoumá stávající množstevní cíle týkající se prevence vzniku odpadu, opětovného použití, recyklace, využití odpadu a jeho ukládání na skládky, aby bylo možné přejít k hospodářství, které je založeno na opětovném použití a recyklaci a ve kterém téměř neexistuje zbytkový odpad (v roce 2014).“

V EU dnes každý občan spotřebuje šestnáct tun surovin ročně, z toho se šest tun vyhodí, přičemž polovina se odveze na skládky. Vývoj však naznačuje, že doba, kdy byly k dispozici početné a levné zdroje, skončila. Podniky čelí rostoucím nákladům na základní suroviny a nerosty, jejichž nedostatek a nestálé ceny mají negativní dopad na hospodářství.

Hospodářství Evropské unie dnes kvůli špatnému nakládání s odpady přichází o značné potenciální sekundární suroviny. V roce 2010 dosáhla celková produkce odpadu v EU 2 520 milionů tun, což představuje v průměru 5 tun na obyvatele ročně. Snížením, opětovným použitím a recyklací odpadů můžeme všichni přispět k rozvoji dynamické ekonomiky a zachování zdravého životního prostředí. Ušetříme tak přírodní i hospodářské bohatství a pomůžeme Evropě vytvořit cykličtější hospodářství, jež nám umožní zdroje a produkty, pokud je budeme opravovat, opětovně používat a zpracovávat a recyklovat, využívat co nejlépe.

Myšlenkový základ projektu:

Nápad vychází z myšlenky takzvané cirkulární ekonomiky, kdy je kvůli ochraně zdrojů a životního prostředí upřednostňováno znovupoužití výrobků před jejich vyhazováním. Dnes cirkulární ekonomiku podporuje Evropská unie, myšlenka je ale mnohem starší. Například už francouzský filozof Claude Lévi-Strauss zavedl do češtiny nepřeložitelný pojem bricolage. Ten ztělesňoval přístup člověka, který si vše udělá sám a novou věc složí z více věcí starších. Proti tomu stavěl značně plýtvavý přístup engineering, kdy je vždy pořizována věc nová. Autoři projektu věří, že pro Čechy je typický spíše přístup bricolage. „Jsme národem kutilů, vše si umíme opravit, vyrobit, spousta lidí má doma nářadí, malé dílny. To v zahraničí není úplně běžné. Proto věříme, že právě v Česku se tento web a způsob uvažování ujme. Šetření se zdroji je v nás zakódováno, jen jsme to kvůli plýtvavé ekonomice zaměřené na co největší spotřebu a zisk globálně působících firem jaksi zapomněli. Například náš pořad Receptář byl oceňován i v zahraničí. Je to typickým zástupcem uvažování, kdy se z řady zdánlivě nepotřebných věcí vytvoří kreativně něco nového a funkčního,“ přiblížil myšlenkový základ projektu Jan Charvát.

Kontakty:

Jan Charvát, PR a koordinace: honza@opravarna.cz , 725 483 292

Pavel Latoň, marketing: pavel@opravarna.cz, 721 837 422

Použité odkazy:

<http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/circular-economy-communication.pdf>

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-104_cs.htm

<http://www.generationawake.eu/cs/>

http://www.mzp.cz/cz/news_140702_EK_odpady